

Když oči nestačí...

Výroční zpráva 2004

TYFLOSERVIS

o b e c n ě p r o s p ě š n á s p o l e č n o s t

Terénní a ambulantní sociální rehabilitace osob se zrakovým postižením po celém území České republiky prostřednictvím sítě krajských středisek.

Poslání

Posláním obecně prospěšné společnosti Tyfloservis je podpora integrace nevidomých a slabozrakých lidí do společnosti prostřednictvím intervencí zaměřených na samotné nevidomé a slabozraké, osoby jim blízké a širokou laickou i odbornou veřejnost.

Cíle

Tyfloservis, o.p.s. se snaží

- vybavit zrakově postiženého člověka ve věku patnácti a více let takovými dovednostmi a informacemi, aby byl schopen v maximální možné míře samostatně naplňovat své životní potřeby, získal přiměřené sebevědomí, zaměřil se na možnosti svého dalšího rozvoje, ale dokázal též rozpoznat své meze a požádat o pomoc.

- vybavit okolní společnost dovednostmi a informacemi, aby byla schopna odstraňovat a nevytvářet nové architektonické ani mezilidské bariéry, které by nadbytečně ztěžovaly situaci nevidomých a slabozrakých, aby byla schopna rozpoznat jejich možnosti a limity a v případě potřeby jim poskytnout konkrétní pomoc.

- u svých klientů podporovat převzetí odpovědnosti za vlastní život, samostatnost a aktivitu, využívání všech potenciálů, kterými je člověk vybaven, a celospolečensky podporovat zájem o druhé, toleranci a pomoc.

.....

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Tyfloservis (organizace)

Výroční zpráva 2004 / Tyfloservis. -- Vyd. 1. -- Praha : Tyfloservis, 2005. -- 24 s.

ISBN 80-239-5177-7

316.344.6-056.262 * 364-786 * 364-7 * (437.3)

- ♦ Tyfloservis (organizace)
- ♦ zrakově postižení -- Česko
- ♦ sociální integrace -- Česko
- ♦ sociální služby -- Česko
- ♦ výroční zprávy

364-1/-7 - Druhy sociální pomoci a služeb

© Tyfloservis, 2005

ISBN 80-239-5177-7

Vážení,

v tištěné nebo digitální podobě Vám předkládáme výroční zprávu obecně prospěšné společnosti Tyfloservis za rok 2004.

Pod názvem Tyfloservis je v ČR od roku 1991 realizován projekt terénní a ambulantní rehabilitace dospělých nevidomých a slabozrakých. Lidé s těžkým zrakovým postižením v celé naší republice mají tak k dispozici službu, která jim pomáhá řešit zásadní obtíže spojené se ztrátou nebo vážným oslabením zraku.

Tradiční a časem prověřené formy, metody a obsah námi poskytované rehabilitace se snažíme neustále doplňovat a inovovat a vycházet tak vstřícně aktuálním potřebám nevidomých a slabozrakých lidí, našich klientů. Vedle nácviku čtení a psaní bodového písma, chůze s bílou holí nebo sebeobslužných činností nabízíme například nácvik sociálních dovedností a psychologickou intervencí. O množství a pestrosti aktivit se můžete dočíst na dalších stránkách.

Počet rehabilitačních kurzů a intervencí u klientů je vysoký. Daří se nám udržet provoz všech dvanácti krajských ambulantních středisek. Zajistit potřebné prostory vyžaduje ovšem stále větší úsilí.

Existence Tyfloservisu by v současné době nebyla možná bez jednoznačné finanční a jiné podpory ze strany Ministerstva zdravotnictví ČR. Především jemu tedy patří naše poděkování. Rádi ale také vyslovujeme svůj dík Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých ČR a dále pak mnoha jednotlivcům, nadacím, obcím, krajským úřadům, firmám a dalším právnickým osobám,

jejichž sponzorské dary a dotace přinesly ve svém souhrnu částku umožňující vybavení nezbytnými pomůckami a úhradu podstatné části provozních nákladů.

Věříme, a praxe to potvrzuje, že spolupráce mezi námi, jakožto poskytovatelem služeb, a organizací samotných postižených může vést ke zvyšování kvality jejich života. Zlepšuje se spolupráce s dalšími poskytovateli služeb: krajskými TyfloCentry a s Pobytovým rehabilitačním a rekvalifikačním střediskem pro nevidomé Dědina.

Velmi si ceníme vzájemné spolupráce a dobrých vztahů s odbornými institucemi, jako je Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Univerzita Hradec Králové nebo Česká oftalmologická společnost.

Neustálé zvyšování kvalifikace pracovníků považujeme za jeden z hlavních předpokladů růstu a udržení úrovně našich služeb.

Projekt Tyfloservis za rok 2004 hodnotíme jako úspěšný. Věříme, že v souladu s přáním a potřebami nevidomých a slabozrakých klientů se nám daří plnit poslání dané zakládací listinou.

Za to vše patří naše poděkování poskytovatelům dotací, sponzorům, členům správní a dozorčí rady a všem pracovníkům Tyfloservisu.

JUDr. Karel Nový
předseda správní rady

PhDr. Josef Cerha
ředitel

Představujeme

**Prof. PaedDr.
Ján Jesenský, CSc.**

**Přední český/
československý
tyflopeditel,
narozen 3. 3. 1931**

Již od doby studia speciální pedagogiky se zaměřil především na problematiku lidí s těžkým zrakovým postižením.

Jako vysokoškolský pedagog působil, nebo působí na Univerzitě Karlově v Praze, Univerzitě Hradec Králové, Vysoké škole J. Á. Komenského v Praze a na dalších školách. Je autorem několika desítek titulů odborné literatury. Jako první u nás rozpracoval teorii sociální rehabilitace.

Při své práci je vždy v úzkém kontaktu s nevidomými a slabozrakými lidmi, byl pracovníkem jejich organizací. Jeho teoretická východiska jsou podepřena vlastní praktickou zkušeností, např.: autora speciálních programů a vedoucího táborů pro nevidomé děti, instruktora rehabilitace později osleplých nebo tvůrce postupů reliéfně grafického zobrazování. Jeho dílo je jedním z základních zdrojů, ze kterých obecně prospěšná společnost Tyfloservis čerpá. Profesor Jesenský je odborným garantem mnoha našich projektů.

Z bohatého díla uvádíme:

- ♦ Tyflografické výzkumy a studie, 1983,
- ♦ Hmatové vnímání informací s pomocí tyflografiky, 1988,
- ♦ Rehabilitace zrakově postižených a způsoby její realizace, 1992,
- ♦ Andragogika a gerontagogika handicapovaných, 2000,
- ♦ Základy komprehenzivní speciální pedagogiky, 2000,
- ♦ Základy komprehenzivní tyflopédie I a II, 2002 a 2003,
- ♦ Malý slovník pomáhajících profesí, 2004

Úvodem1
Představujeme1
Základní údaje3
Rehabilitační služby4
Činnost za rok 20045
Zajímavosti8
Organizační struktura9
Představení krajských ambulantních středisek, místní spolupráce a poděkování	
Brno10
České Budějovice11
Hradec Králové12
Jihlava13
Karlovy Vary14
Liberec15
Olomouc16
Ostrava17
Plzeň18
Praha19
Ústí nad Labem20
Zlín21
Finanční zpráva za rok 200422
Audit24
Rok kontrol24
Závěrem24

Pichtův psací stroj na psaní Braillova bodového písma

Projekt "Tyfloservis - terénní a ambulantní rehabilitace nevidomých a slabozrakých"

Celostátní projekt, jehož cílem je poskytovat služby sociální rehabilitace nevidomým a slabozrakým lidem na území ČR, pokračoval v roce 2004 již čtrnáctým rokem. Je zajištěn sítí 12 středisek s krajskou působností, která disponují materiálním i personálním vybavením pro svůj provoz. Sociální rehabilitace lidí se zrakovým postižením spočívá v opětovném získávání dovedností nutných k samostatnému životu, včetně určitého stupně adaptace na nové podmínky. Odborně kvalifikovaní instruktoři pracují s uživateli služby zpravidla v terénu (v jejich přirozeném prostředí), nebo na ambulantních pracovištích. Kromě edukačních kurzů nabízejí k odzkoušení a výběru řadu kompenzačních a rehabilitačních pomůcek, které patří do běžné výbavy středisek.

Předkladateli projektu, a tedy i jeho realizátory, byly v jednotlivých letech tyto organizace:

1) občanské sdružení Česká unie nevidomých a slabozrakých (1991 - 1996),

2) občanské sdružení Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (1996 - 2000), které vzniklo sloučením České unie nevidomých a slabozrakých a Společnosti nevidomých a slabozrakých ČR,

3) obecně prospěšná společnost Tyfloservis, o.p.s. (od roku 2001), založená Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých ČR.

Projekt v roce 2004

Můžeme s potěšením říci, že se v roce 2004 podařilo naplnit záměry projektu v plné šíři. Po celý rok byl zajištěn standardní chod všech dvanácti krajských ambulantních středisek. Jeho existence byla umožněna díky rozhodující finanční i další podpoře Ministerstva zdravotnictví České republiky. V roce 2004 byl projekt dotován ze státního rozpočtu částkou ve výši 9 300 000,- Kč. Z toho na mzdy 5 757 000,- Kč, na odvody sociálního a zdravotního pojištění 2 002 396,- Kč a zbývajících 1 540 604,- Kč bylo určeno na provoz.

Celostátní projekt, díky kterému je zajištěno jednotné poskytování služby po celém území republiky, je spolufinancován řadou dalších projektů na regionální úrovni. Granty a příspěvky krajů, měst a obcí tak představují nezanedbatelnou podporu pro trvalý chod služeb pro občany se zrakovým postižením. Regionální projekty realizované v průběhu roku 2004 jsou uvedeny u jednotlivých středisek. V neposlední řadě je projekt podporován také dary dalších právnických a fyzických osob, z výtěžku veřejné sbírky atd.

Vedle dílčích krajských kontrol proběhly v roce 2004 dvě zásadní celostátní kontroly (Nejvyšší kontrolní úřad, Finanční úřad) týkající se celkového hospodaření a klientů spokojenosti. Všechny s velmi pozitivním výsledkem.

Základní údaje o organizaci

Název: Tyfloservis, o.p.s.
Právní forma: obecně prospěšná společnost
Sídlo: Krakovská 21, PRAHA 1, 110 00
Tel.: 221 462 365
E-mail: centrum@tyfloservis.cz
URL: www.tyfloservis.cz
IČ: 26200481
DIČ: CZ26200481

Centrální bankovní účet: ČS, a.s.: 1941297349/0800

Statutární zástupce: JUDr. Karel Nový,
předseda správní rady

Ředitel společnosti: PhDr. Josef Cerha

Registrace: Rejstřík OPS, Městský soud
Praha, oddíl O., vložka 186

Datum a způsob vzniku: Tyfloservis, o.p.s. vznikl dne
18. 9. 2000 zápisem do
Rejstříku obecně prospěšných
společností vedeného tehdy
Krajským, nyní Městským
soudem v Praze.

Datum a způsob založení: Společnost byla založena na
dobu neurčitou dne 11. 8. 2000
notářským zápisem, jehož
součástí je zakládací listina
Tyfloservisu, o.p.s.
Zakladatel: Sjednocená organizace
nevidomých a slabozrakých ČR
(dále také SONS ČR)

Druh obecně prospěšných služeb: Zajištění sociální rehabilitace
nevidomých a slabozrakých
osob.

Doplňková činnost: Nebyla v roce 2004
provozována.

Krajská střediska:

- ♦ BRNO
- ♦ ČESKÉ BUDĚJOVICE
- ♦ HRADEC KRÁLOVÉ
- ♦ JIHLAVA
- ♦ KARLOVY VARY
- ♦ LIBEREC
- ♦ OLOMOUC
- ♦ OSTRAVA
- ♦ PLZEŇ
- ♦ PRAHA
- ♦ ÚSTÍ NAD LABEM
- ♦ ZLÍN

Kurzy sociální rehabilitace

Nácvik základních životních dovedností v podmínkách slabozrakosti a slepoty:

- ♦ Prostorová orientace a samostatný pohyb (výcvik bezpečného pohybu v prostoru, chůze s bílou holí, nácvik chůze s průvodcem či s vodícím psem, výběr vhodných tras aj.)
- ♦ Sebeobsluha (péče o sebe, o své blízké a o domácnost, nácvik vaření, praní, žehlení aj.)
- ♦ Čtení a psaní Braillova bodového písma (získání dovednosti číst drobné bodové písmo hmatem a psát si poznámky pomocí tabulky a bodátka nebo Pichtova stroje)
- ♦ Nácvik vlastnoručního podpisu (určeno pro nevidomé od narození)
- ♦ Tyflografika (nácvik vnímání a vytváření reliéfních tyflografických vyobrazení)
- ♦ Psaní na kancelářském psacím stroji a klávesnici počítače (po absolvování lze navázat kurzem práce na počítači)
- ♦ Reedukace zraku, neboli tzv. zrakový trénink (umožní v maximální možné míře využívat zrakových funkcí)
- ♦ Nácvik sociálních a speciálních komunikačních dovedností (nácvik chování a vystupování v různých společenských situacích)
- ♦ Nácvik specifických dovedností u multihandikepovaných

Odzkušování, výběr a nácvik obsluhy pomůcek

- ♦ Poradenství při odzkušování optických a dalších rehabilitačních a kompenzačních pomůcek
- ♦ Výběr vhodné pomůcky při praktických činnostech
- ♦ Informace o získávání pomůcek
- ♦ Proškolení v obsluze pomůcky

Psychologické služby

Jsou na požádání poskytovány těžce zrakově postiženým klientům i jejich rodinným příslušníkům kvalifikovanými psychology.

- ♦ Psychologická diagnostika
- ♦ Krizová intervence, individuální, párová i skupinová psychoterapie, psychologické poradenství
- ♦ Nácvik komunikačních i asertivních dovedností, zvládacích strategií a relaxačních technik

Další služby a aktivity

- ♦ Poradenství týkající se úprav prostředí a odstraňování architektonických bariér z hlediska potřeb nevidomých a slabozrakých
- ♦ Testování úrovně mobility u žadatelů o vodící psy
- ♦ Testování nových pomůcek
- ♦ Příprava podkladů pro nová legislativní a obdobná pravidla
- ♦ Osvětová činnost mezi širokou veřejností
- ♦ Nácvikové programy pro veřejnost

Komu jsou služby určeny

- ♦ Všem nevidomým a slabozrakým lidem ve věku patnácti a více let, včetně osob hluchoslepých či jinak multihandikepovaných
- ♦ Jejich rodinným příslušníkům, přátelům a známým
- ♦ Pracovníkům ve zdravotnictví a sociálních službách
- ♦ Žákům, studentům a učitelům základních, středních, vyšších odborných a vysokých škol
- ♦ Zaměstnavatelům, kteří hodlají nevidomé a slabozraké zaměstnávat nebo je již zaměstnávají
- ♦ Ostatní široké laické i odborné veřejnosti

Principy poskytování služeb

- ♦ Dostatečná informovanost veřejnosti o nabízených službách
- ♦ Včasný kontakt s klientem
- ♦ Dostupnost služeb (i pro imobilní klienty)
- ♦ Odbornost poskytovaných služeb
- ♦ Srovnatelná vysoká úroveň a jednotná pravidla poskytování služeb v celé ČR
- ♦ Individuální přístup ke klientovi
- ♦ Nácvik dovedností v reálných podmínkách
- ♦ Prevence dalšího poškození
- ♦ Reedukace a kompenzace zraku
- ♦ Zapojení rodinných příslušníků a dalších osob
- ♦ Návaznost a kombinování služeb

Formy poskytování služeb

- ♦ Terénní a ambulantní, výjimečně pobytové v rámci rekondičních pobytů
- ♦ Individuální, výjimečně skupinové
- ♦ Dlouhodobé, krátkodobé a jednorázové

Služby pro lidi se zrakovým postižením, které poskytují další organizace

Tyfloservis, o.p.s. neposkytuje následující služby, může však zprostředkovat jejich zajištění u dalších poskytovatelů zdravotních či sociálních služeb:

- ♦ Sociální rehabilitaci nevidomých a slabozrakých dětí mladších patnácti let
- ♦ Lékařskou péči
- ♦ Pečovatelské a ošetrovatelské služby
- ♦ Průvodcovství a služby osobní asistence (včetně předčítání)
- ♦ Ubytování a stravování
- ♦ Sociálně právní poradenství
- ♦ Načítání textů na kazety nebo jejich přepis do Braillova písma
- ♦ Půjčování knih a pomůcek
- ♦ Prodej pomůcek
- ♦ Montáž či instalaci pomůcek, domácích spotřebičů apod.
- ♦ Výuku práce na počítači
- ♦ Volnočasové aktivity (kulturní, sportovní aj.)

Dlouhodobá práce s klienty

Jako dlouhodobou označujeme přímou práci s klientem, která v daném roce trvala více než 10 hodin. Do přímé práce s klientem se nepočítají hodiny, které instruktor či psycholog strávil přípravou, dojížděním za klientem, záznamem o průběhu setkání apod.

Dlouhodobé sociálně rehabilitační kurzy bývají zpravidla strukturovány do dvouhodinových tzv. "výcvikových jednotek" pořádaných jednou týdně. Většina jich trvá půl roku až jeden rok.

V roce 2004 jsme se nevidomým a slabozrakým klientům věnovali v rámci 292 dlouhodobých sociálně rehabilitačních kurzů a psychologických intervencí. Souhrnně přímá dlouhodobá práce s klienty trvala 7 346 hodin.

Krátkodobá práce s klienty

Krátkodobou nazýváme přímou práci s klientem, která v daném roce trvala 2 až 10 hodin. Do přímé práce s klientem se nezapočítávají hodiny, které instruktor či psycholog strávil přípravou, dojížděním za klientem, záznamem o průběhu setkání apod.

U krátkodobé práce s klientem platí, že se mohlo jednat o dokončení kurzu z předcházejícího roku nebo o zahájení kurzu, který bude pokračovat v roce následujícím.

Krátkodobých sociálně rehabilitačních kurzů a psychologických intervencí v roce 2004 proběhlo celkem 440. Součet hodin přímé krátkodobé práce s klienty činil 2 275 hodin.

Z celkového počtu 692 různých klientů, se kterými se pracovalo individuálně nebo skupinově, bylo 253 zcela nevidomých, 60 mělo kromě zrakové též sluchovou vadu, 81 tělesné postižení a 81 diabetes mellitus. Podíl mužů a žen byl téměř vyrovnaný (313 mužů, 379 žen).

Uvedený výčet dlouhodobých a krátkodobých rehabilitačních kurzů a psychologických intervencí prezentuje celkem 9 621 hodin přímé práce s klienty.

Jednorázové porady a intervence

Evidujeme 4 619 jednorázových porad a intervencí (v délce trvání méně než 2 hodiny).

Zahrnují mimo jiné odzkoušení nejrůznějších typů optických pomůcek. Doporučení na vybranou lupu, optimální pro potřeby konkrétního klienta, bylo instruktory Tyfloservisů vystaveno v 1 049 případech. Tato doporučení klient předává očním lékařům specialistům (tzv. S4).

Doporučení na vhodnou kamerovou televizní lupu, vyžadované sociálními odbory jako podklad pro rozhodování o přidělení příspěvku, bylo vystaveno celkem 161 klientům.

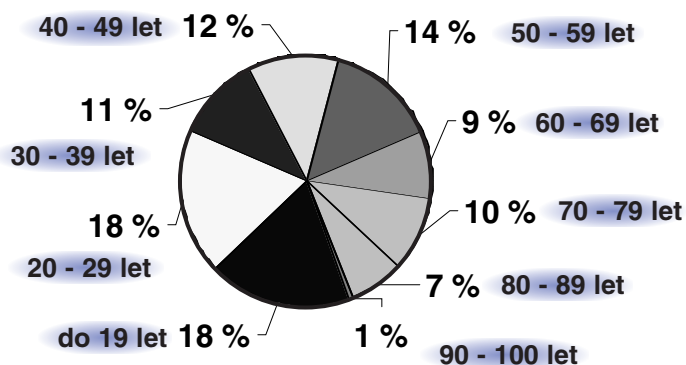
Individuální práce s klienty

Název kurzu / intervence	dlouhodobá počet klientů	krátkodobá počet klientů
Sebeobsluha (návčik vaření, praní, žehlení atd.)	19	51
Čtení a psaní Braillova bodového písma	50	21
Prostorová orientace a samostatný pohyb	93	78
Návčik vlastnoručního podpisu	15	10
Psaní na kancelářském psacím stroji nebo na klávesnici počítače	88	46
Návčik obsluhy rehabilitačních a kompenzačních pomůcek	2	94
Reedukace zraku (využívání zbývajících zrakových možností)	5	65
Tyflografika (vnímání reliéfních vyobrazení hmatem)	1	21
Psychologická intervence	9	47
Návčik Lormovy dotekové abecedy		1
Celkem	282	434

Skupinová práce s klienty

Název kurzu / intervence	dlouhodobá		krátkodobá	
	počet kurzů	počet účastníků	počet kurzů	počet účastníků
Sebeobsluha			1	3
Čtení a psaní Braillova bodového písma	2	4		
Psaní na kancelářském psacím stroji a klávesnici počítače	1	5		
Nácvik sociálních dovedností	2	37		
Speciální komunikační dovednosti	2	27		
Psychologické seberozvojové aktivity	1	10		
Prevence sociálně patologických jevů	1	18	5	87
Rozvoj kompenzačních dovedností	1	6		
Celkem	10	107	6	90

Graf: Věkové zastoupení klientů v sociálně rehabilitačních kurzech

Konzultace k odstraňování architektonických bariér

Dalších 118 intervencí bylo zaměřeno na odstraňování architektonických bariér pro nevidomé a slabozraké (352 hodin).

Účast na rekondičních pobytech

Celkem 29x se instruktoři Tyfloservisů podíleli na realizaci sociálně rehabilitačního programu v rámci 18 rekondičních pobytů. Jejich pořadatelem byly např. oblastní odbočky SONS nebo Svaz diabetiků. Na rekondičních pobytech instruktoři strávili celkem 56 dní. Rehabilitace se zde účastnilo 341 nevidomých a slabozrakých klientů a 159 průvodců.

Soutěže ve speciálních dovednostech

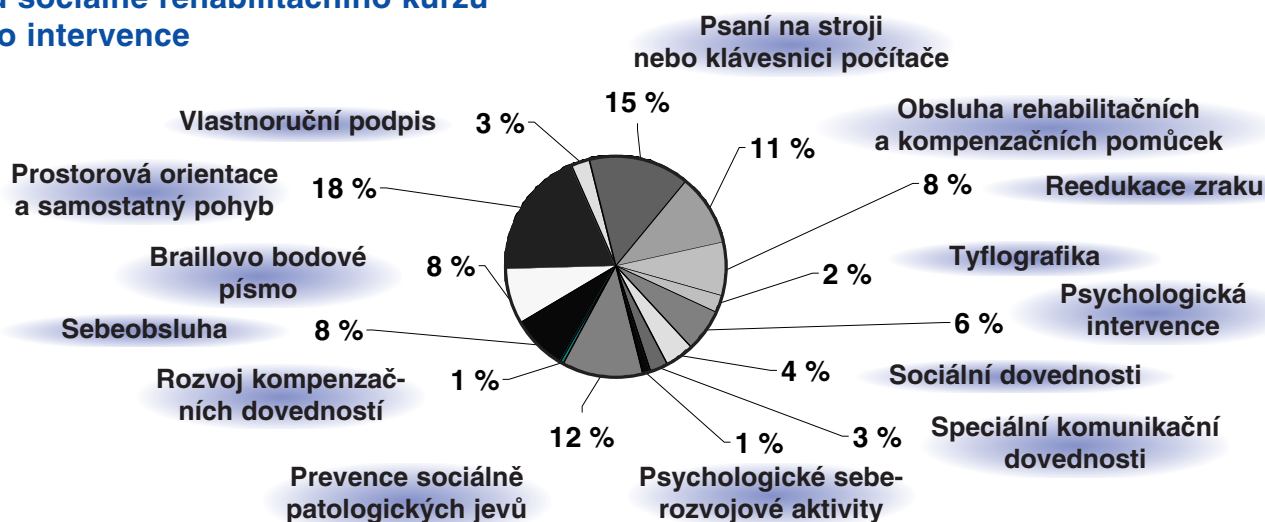
Instruktoři Tyfloservisů rovněž aktivně přispěli k realizaci soutěží ve speciálních sociálně rehabilitačních dovednostech nevidomých a slabozrakých. Proběhla 1 soutěž v sebeobsluze a 2 soutěže v prostorové orientaci a samostatném pohybu. V souhrnu bylo těmto aktivitám včetně přípravy apod. věnováno 285 hodin.

Testování žadatelů o vodící psy

V rámci tří setkání žadatelů o vodící psy, pořádaných Střediskem výcviku vodících psů SONS ČR, bylo instruktory Tyfloservisů přezkoušeno z dovedností prostorové orientace a samostatného pohybu celkem 33 nevidomých a slabozrakých klientů (35 hodin).

Na rekondičních pobytech si někteří účastníci pod vedením instruktorů Tyfloservisů procvičí to, co se již dříve naučili, jiní vezmou bílou hůl možná poprvé do ruky. Navzájem se při tom podporují.

Graf: Procentní zastoupení klientů podle typu sociálně rehabilitačního kurzu nebo intervence

Prezentace sociální rehabilitace

Středisky Tyfloservisu prošlo celkem 225 stážistů (v přepočtu zde strávili 3 961 hodin).

Přednášek vedených pracovníky Tyfloservisu se zúčastnilo 3 587 posluchačů z řad žáků a studentů, lékařů, zdravotních sester, sociálních pracovníků úřadů, dobrovolníků, pracovníků neziskových organizací, knihoven aj. Přednášení bylo věnováno 435 hodin čistého času (bez přípravy, přepravy atd.).

O existenci služeb pro zrakově postižené byli informováni žáci středních škol po celé ČR, které jsme oslovili se žádostí o pomoc při zajištění veřejné sbírky Bílá pastelka. Pomoc výsledně poskytlo 1 432 studentů.

V několika případech evidujeme také konzultace a vedení diplomových prací pracovníky Tyfloservisu.

V krajských střediscích Tyfloservisu proběhlo 5 dnů otevřených dveří.

Problematiku života nevidomých a slabozrakých jsme široké veřejnosti přiblížili na 9 výstavách, např. v rámci Dnů zdravotně postižených Vivat vita, Rehaprotexu, Dnů seniorů apod. Prezentována byla rovněž na 51 osvětových a obdobných akcích, formou zážitkových (sebezkušenostních) dnů, televizních a rozhlasových vystoupení, literární soutěže a ankety, prezentací na setkáních členů SONS, pozváním na koncertní osvětovou akci, vydáním a distribucí letáků atp. V některých regionech proběhly dílčí kampaně zvyšující informovanost lékařů a sociálních pracovníků.

Další aktivity

Sedm pracovníků se ve svých regionech zapojilo do skupin komunitního plánování sociálních služeb či do činnosti asociací sdružujících nestátní neziskové organizace.

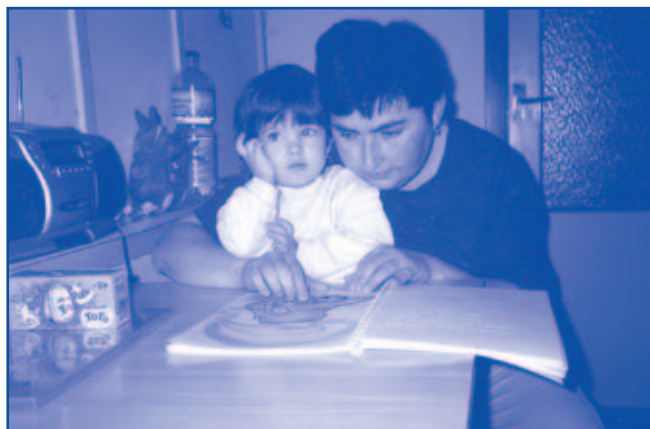
Byl připomínkovan text k instruktážnímu filmu o prostorové orientaci nevidomých a slabozrakých, konzultován nový zvukový časopis a výrobky, které by měly zrakově postiženým usnadnit a zpříjemnit vykonávání každodenních činností.

Vzdělávání pracovníků

Dvě tradiční školení všech instruktorů Tyfloservisu byla věnována tentokrátě problematice specifik subkultury těžce zrakově postižených, vývoje osobnosti hluchoslepých (květen 2004) a krizové intervence (prosinec 2004). Program byl doplněn Bálintovskými supervizními skupinami.

V průběhu roku absolvovali někteří instruktoři stáž u zkušenějších spolupracovníků. Dle potřeb probíhala supervize jejich práce s klientem.

Ke zvyšování kvalifikace jednotlivých pracovníků docházelo také individuálně účastí v kurzech, na konferencích, studiem při zaměstnání (např. obor zrakový terapeut) apod.

Nevidomá třicetidevítiletá klientka Tyfloservisu v kurzu sebeobsluhy v rámci péče o dítě.

Bílá pastelka - veřejná sbírka na území celé ČR na podporu služeb pro nevidomé a slabozraké

Hejtman Moravskoslezského kraje pan Ing. E. Tošenovský při koupi bílé pastelky

Sbírku podpořil také herec pan Václav Vydra

Pouliční koncert

Na plzeňském náměstí Republiky zpřijemňovala plzeňanům odpoledne 17. září 2004 Armáda České republiky, posádková hudba Tábor. Koncert pořádal Lions Club Plzeň City na podporu krajského střediska.

Netradičně zaměřený odborný program na rekondici

K vyjádření pocitů a myšlenek, ke vzájemné komunikaci a rozvoji spolupráce mezi zrakově postiženými a jejich průvodci, jsme na experimentálním rekondičním pobytu na Kuklíku, vedeném psychologem Tyfloservis, využili arteterapeutické techniky - kresbu, nalepovanou koláž a další.

Workshop Náš svět je jen jeden

I zábavnou formou je možné procvičit dovednosti získané na kurzech rehabilitace. Někteří klienti Tyfloservis se v rámci Týdne pro duševní zdraví zúčastnili výtvarné dílny, kde stvořili společné výtvarné dílo ve veřejném prostoru. Akce proběhla na Mírovém náměstí v Ústí nad Labem. Název díla: Mosty mezi námi 4.

Správní rada

Tříčlenná správní rada je statutárním orgánem společnosti. Za výkon funkce členům nepřísluší odměna. Správní rada dbá na zachování účelu, pro který byla obecně prospěšná společnost založena. Jmenuje a odvolává ředitele společnosti a dohlíží na jeho činnost. Schvaluje rozpočet, roční účetní závěrku a výroční zprávu. Za společnost jedná vždy předseda správní rady nebo jím zplnomocněná osoba.

V roce 2004 nastala změna ve složení správní rady z důvodu skončení funkčního období. Ke změně ředitele nedošlo. Zakladací listina Tyfloservis, o.p.s. nebyla v průběhu roku měněna.

Členové správní rady:

JUDr. Karel Nový (předseda), nar. 5. 9. 1944,
funkční období od 11. 8. 2000 do 11. 8. 2006

Jan Příborský, nar. 3. 2. 1947,
funkční období od 11. 8. 2000 do 11. 8. 2005

Prof. PhDr. et RNDr. Marie Vágnerová
(dříve Jiříčková), CSc., nar. 16. 6. 1946,
funkční období od 11. 8. 2000 do 11. 8. 2004

Doc. PhDr. Lea Švecová, PhD., nar. 3. 10. 1963
funkční období od 11. 8. 2004 do 11. 8. 2007

Dozorčí rada

Tříčlenná dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti. Za výkon funkce členům nepřísluší odměna. Dozorčí rada dohlíží na to, aby obecně prospěšná společnost vyvíjela činnost v souladu se zákony a zakladací listinou společnosti. Přezkoumává roční účetní závěrku a výroční zprávu.

V roce 2004 došlo ke změně ve složení dozorčí rady z důvodu ukončení funkčního období. V rámci kontrolní činnosti nebyly shledány žádné nesrovnalosti.

Členové dozorčí rady:

Ing. Jan Strašrybka (předseda), nar. 14. 6. 1958,
funkční období od 11. 8. 2000 do 11. 8. 2006

Luboš Krapka, nar. 29. 4. 1961,
funkční období od 11. 8. 2000 do 11. 8. 2005

Alena Kozáková, nar. 4. 9. 1940,
funkční období od 11. 8. 2000 do 11. 8. 2004

JUDr. Radmila Chadimová, nar. 16. 1. 1958
funkční období od 11. 8. 2004 do 11. 8. 2007

Organizační a metodické centrum

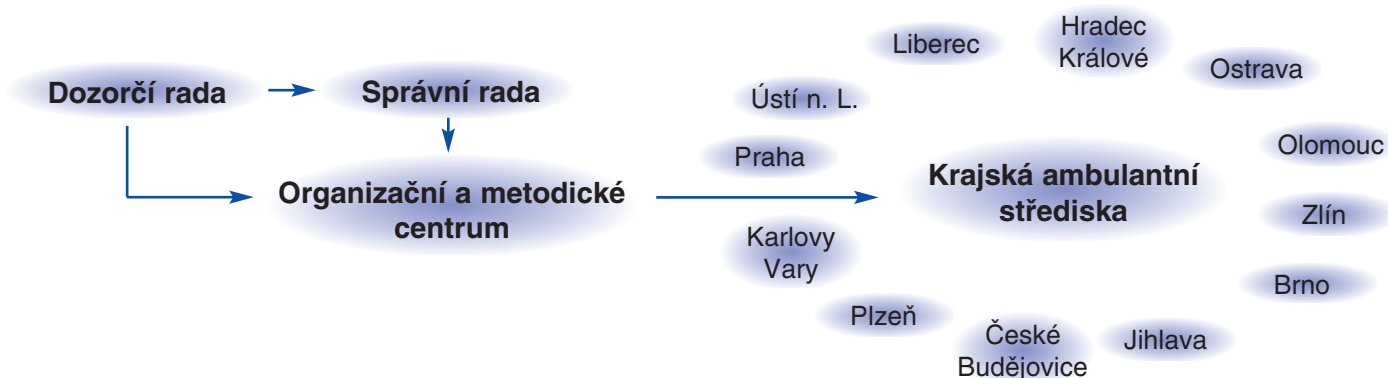
Organizační a metodické centrum je umístěno v sídle společnosti. Řeší personální otázky spojené mimo jiné s výběrem a proškolením instruktorů rehabilitace a otázky propagace, materiálního a finančního zabezpečení projektu Tyfloservis na celostátní úrovni. Zpracovává podklady pro rozvoj kvalitních sociálně rehabilitačních služeb. Klientům Tyfloservis nabíjí psychologickou intervenci. Pracuje s kombinovaně postiženými klienty a poskytuje v této oblasti konzultace instruktorům Tyfloservis. Prostřednictvím organizačních a metodických pokynů zajišťuje řízení krajských ambulantních středisek a zabezpečuje kontrolu jejich plnění. Zajišťuje zpracování účetní a mzdové agendy.

V čele týmu metodiků stojí ředitel společnosti, PhDr. Josef Cerha, který řídí projekt Tyfloservis již od roku 1991. Funkci zástupce ředitele vykonávala v roce 2004 Mgr. Iveta Langrová, metodik rehabilitace osob s kombinovaným postižením. Sekretářské práce zajišťovala Svatava Nováková (do března 2004) a Jaroslava Grusová (od března 2004). Na pozici fund-raiser a manažera public relations pro celostátní akce pracovala Mgr. Eva Machová. Psychologické služby pro klienty všech středisek Tyfloservis a metodické vedení poskytoval PhDr. Zbyněk Galvas.

Krajská ambulantní střediska

V roce 2004 zajišťovali sociální rehabilitaci nevidomých a slabozrakých lidí v České republice instruktoři dvanácti krajských ambulantních středisek Tyfloservis. Vedoucí každého střediska byl za jeho chod a činnost v souladu s posláním projektu a zákonnými normami zodpovědný řediteli Tyfloservis.

Na následujících stranách Vám představujeme jednotlivá krajská střediska Tyfloservis, se zdůrazněním zajímavostí v jejich činnosti v roce 2004. Uvádíme některá podrobnější data z práce s klienty, prezentační aktivity, účast pracovníků na významných akcích, realizované projekty, včetně poděkování subjektům, které na ně poskytly dotace, a také poděkování místním dárcům, sponzorům, příznivcům a spolupracujícím organizacím.

V rámci dne otevřených dveří si návštěvníci mohli mimo jiné vyzkoušet práci s televizní kamerovou lupou

Bezmála stotisícové město Hradec Králové ležící na soutoku Labe a Orlice je již třináctým rokem mateřským městem jednoho z krajských středisek nestátní neziskové organizace Tyfloservis, o.p.s. Královéhradecké středisko je ojedinelé především svou působností, neboť poskytuje služby obyvatelům nejen Královéhradeckého, ale i Pardubického kraje.

Ve srovnání s předchozími lety se rok 2004 nelišil v kvalitě ani rozsahu služeb, které poskytujeme v rámci terénních a ambulantních intervencí základní sociální rehabilitace našim klientům, jejich rodinným příslušníkům a bezprostřednímu okolí.

Našich služeb využilo celkem 223 zájemců, 60 % zastoupení měli lidé věkové kategorie 71 let a více. 90 % klientů bylo ve skupině lidí různého stupně slabozrakosti až těžce slabého zraku. 209 klientů potřebovalo pouze jednorázovou intervenci, 26 klientů navštěvovalo některý z nabízených kurzů, 12 klientů využilo obou forem. Z kurzů byl největší zájem o psaní na kancelářském psacím stroji, o výuku prostorové orientace a samostatného pohybu a také čtení a psaní Braillova bodového písma.

Každodenní život střediska byl po dobu deseti měsíců zpestřován přítomností štěněte labradorského retrívra, které se připravovalo na budoucí život vodicího psa. Hradecké středisko se tak stalo vůbec poprvé v historii Tyfloservisů dočasným domovem pro jednoho z kandidátů na budoucího průvodce nevidomého člověka. Tato kapitola byla ukončena trochu netypickým dnem otevřených dveří nazvaným Velký den malé Bony, který byl mimo jiné také příležitostí pro setkání držitelů vodicích psů našeho kraje.

Dalšími akcemi obracejícími se především k široké laické veřejnosti byly již tradičně tzv. zážitkové semináře (Mateřská škola v Dobrušce, nízkoprahový klub Klídek v Hradci Králové, Vyšší odborná škola Stěžery, Gymnázium Vrchlabí), které modifikujeme v závislosti na věkové, případně profesní kategorii účastníků (přibližně 230 lidí). Již druhým rokem jsme zajišťovali doprovodný program u příležitosti Krajské soutěže vodicích psů v Dobrušce, poprvé jsme spolupřáteli doprovodný pro-

**Krajské ambulantní středisko
pro Královéhradecký a Pardubický kraj**
Adresa: M. Horákové 549, HRADEC KRÁLOVÉ, 500 06
Tel./fax: 495 273 636
E-mail: h.kralove@tyfloservis.cz
Vedoucí střediska: Mgr. Martina Šonská
Instruktoři: Bc. Andrea Vaňousová
Mgr. Daniela Morávková (od listopadu 2004)

gram v rámci celostátní veřejné sbírky Bílá pastelka. Dále jsme se organizátorsky spolupodíleli na akci Tandem-Aid v Pardubicích a na Evropském dni bez aut v Chrudimi.

Formou odborných konzultací jsme se podíleli na tvorbě několika zajímavých projektů: generel tras pro nevidomé a slabozraké v Hradci Králové (zaměřen na zmapování současné tváře města Hradec Králové z hlediska architektonických bariér a na možnosti jejich odstraňování), komunitní a strategické plánování (zaměřen na zajištění optimálního pokrytí území města Hradec Králové i Královéhradeckého kraje organizacemi poskytujícími kvalitní sociální služby), standardizace sociálních služeb (zaměřen na vytvoření standardů závazných pro poskytovatele sociálních služeb).

Jsmo si vědomi nutnosti neustálého získávání nových znalostí a zkušeností v oblasti sociální rehabilitace lidí se zrakovým postižením a jejich aplikace v praxi. Proto se jeden z pracovníků účastnil kurzu Speciální pedagogika se zaměřením na zrakovou terapii při Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V rámci odborných stáží navštívil Centrum zrakových vad v Praze, ordinaci lékaře specialisty S4 a operační sály Oční kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové. Dále jsme byli na Neurooftalmologickém semináři v Praze a na 2. rodinné mezinárodní konferenci o hluchoslepotě v Olomouci. Absolvovali jsme speciální kurz Braillova bodového písma v Praze. Zkušenosti jsme čerpali i u svých kolegů v Brně a ve Zlíně.

Regionální projekty střediska v roce 2004:

Tyfloservis Hradec Králové 2004

Za finanční a jinou podporu děkujeme:

Statutární město Hradec Králové
Královéhradecký kraj

Děkujeme za spolupráci:

Katedra speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, Oční klinika Fakultní nemocnice HK - především oftalmolog specialista (tzv. S4) MUDr. Daniela Nováková, Ph.D., oční lékaři v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje, oční optik a optometrista Zdeněk Adámek, Odbory sociálních věcí Magistrátu Hradec Králové a Krajských úřadů Královéhradeckého a Pardubického kraje, SONS ČR, Tyflo-Centrum Hradec Králové, o.p.s. a TyfloCentrum Pardubice, o.p.s., úřady obcí s rozšířenou působností a další.

Po absolvování kurzu sebeobslužných dovedností, jehož součástí mohou být i drobnější řemeslnické činnosti, se těžce zrakově postižený klient mohl vrátit ke svému koníčku, práci se dřevem. Na snímku s krmítkem pro ptáky, které sám vyrobil.

Karlovy Vary - komu by se nevybavily horké prameny, procházky po kolonádě s oplatkou v ruce. Ale kromě služeb určených lázeňským návštěvníkům, jsou zde poskytovány i služby lidem se zrakovým postižením. Působnost střediska Tyfloservis, o.p.s. Karlovy Vary přesahuje hranice kraje a zajišťuje služby nejen pro občany Karlovarska, Sokolovska, Chebska, ale i pro občany Chomutovského regionu. Je umístěno v parku pod Lidickou ulicí v budově bývalých jeslí.

V roce 2004 využilo nejvíce klientů kurzu prostorové orientace a samostatného pohybu. Dlouhodobě i krátkodobě jím prošlo celkem 16 klientů, jejichž věkový průměr byl 60 let. Pracovali jsme s nimi 305 hodin. Druhý nejnavštěvovanější byl kurz psaní na klávesnici psacího stroje či počítače. Čtyři klienti absolvovali výcvik deseti-prstového ovládní klávesnice individuálně a pět skupinově. Jejich věkový průměr byl 35 let.

Z toho vyplývá, že zájem o zvládnutí moderní techniky je doménou spíše mladších klientů, kteří se chtějí dopracovat až k obsluze počítačů s hlasovým výstupem. Celkem bylo výuce věnováno 182 hodin.

V průběhu těchto kurzů se na nás klienti často obracejí s požadavkem zvládnutí různých drobných sebeobslužných činností a obsluhy pomůcek. Pomáháme například s hmatovým označováním spotřebičů a zapojováním kamerových zvětšovacích lup.

V roce 2004 byl úspěšně dokončen skupinový kurz nácviku sociálních dovedností pro těžce zrakově postižené, který probíhal od února 2002 vždy jednou měsíčně. 12 klientů, kteří se tohoto kurzu zúčastnili, vyjádřilo potěšení z přátelských setkání, která prohlubovala jejich motivovanost k účasti i spokojenost nad tím, že se mohli srozumitelně a přijatelnou formou seznámit s náměty, jako je například asertivita, rolový scénář, zpětná vazba v komunikaci, umění naslouchat apod. Kurz připravoval psycholog Tyfloservis, o.p.s., který má víceleté zkušenosti s prací s těžce zrakově postiženými osobami. Kurz se líbil natolik, že klienti žádají o pokračování, aby se dozvěděli více také o dalších tématech, jež byla v základním kurzu zmiňována a procvičována jen okrajově.

Krajské ambulanti středisko pro Karlovarský kraj

Adresa: Mozartova 6, KARLOVY VARY, 360 20

Tel./fax.: 353 236 068

E-mail: k.vary@tyfloservis.cz

Vedoucí střediska: Ladislava Alexandra Šporová

Instruktor: Klára Divišová (od dubna do června 2004)

Klienti jsou se službami Tyfloservis spokojeni. Otevírají jim nový prostor, o kterém předtím neměli povědomí. Klient, který se po zvládnutí samostatného pohybu rozhodl vrátit ke svému koníčku, práci se dřevem a kovem, poznamenal: "Kdyby mi po ztrátě zraku někdo řekl, že si ještě někdy zatopím v dílně a budu se moci zabývat tím, co mne těšilo po celý život, nevěřil bych mu. V dílně je se mnou můj pes a kočka jako dřív a já se tam cítím být šťastný. Jsem velmi rád, že služba Tyfloservis existuje. Díky ní jsem došel k poznání, že nic není tak ztracené, jak se to v prvním okamžiku jeví."

Kromě dlouhodobých a krátkodobých kurzů jsme těžce zrakově postiženým klientům poskytli 314 jednorázových intervencí. Během nich si řada lidí měla možnost vyzkoušet mj. optické pomůcky při nejrůznějších praktických činnostech. Výsledkem bylo 35 vyjádření pro oční lékaře, kteří předepisují speciální optiku (tzv. lékaře S4), a 10 doporučení kamerových zvětšovacích lup těžce slabozrakým lidem.

Ve spolupráci s Magistrátem města Karlovy Vary jsme zajistili jeden den programu pro rekondiční pobyt teplické odbočky Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS ČR) v Kraslicích.

Přijali jsme dva studenty na praxi (ze Střední pedagogické školy a gymnázia Karlovy Vary a Univerzity Jana Evangelisty Purkyně), každého z nich na dobu jednoho měsíce. Pracovali na odstraňování architektonických bariér pro těžce zrakově postižené občany města, které je v tomto ohledu velmi vstřícné.

Středisko bylo dovybaveno nejnovější optikou, která je v současné době k dispozici, abychom mohli klientům pomoci vybrat lupu, s jejíž pomocí si budou, v rámci svých možností, moci přečíst potřebný text. Pořádili jsme také nové mluvicí a hmatové pomůcky, které nyní máme možnost klientům předvádět.

Regionální projekty střediska v roce 2004:

Žádost o poskytnutí neinvestiční účelové dotace v oblasti sociální péče a zdravotnictví

Za finanční a jinou podporu děkujeme:

Statutární město Karlovy Vary

KV Oznamovatel, reklamní agentura

Děkujeme za spolupráci:

Oblastní odbočky SONS ČR a TyfloCentrum Karlovy Vary, o.p.s., oční lékař specialista (tzv. S4) MUDr. Jiří Prokop a ostatní oční lékaři v regionu, Odbory sociálních věcí úřadů měst a obcí v Karlovarském kraji, optika Omnia, střední školy v kraji, které nám pomáhaly při zajištění sbírky Bílá pastelka.

**Krajské ambulantní středisko
pro Liberecký kraj**

Adresa: Dr. Milady Horákové 333/9, LIBEREC, 460 01

Tel./fax: 485 109 990

E-mail: liberec@tyfloservis.cz

Vedoucí střediska: Jitka Fajmonová

Instruktor: Iva Šolcová

Liberecké středisko Tyfloservisu se nachází v centru města poblíž Soukenného náměstí. Společně s námi sídlí od května 2004 ve stejné budově také TyfloCentrum Liberec, o.p.s. a oblastní odbočka Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS ČR). Tato skutečnost přispívá ke zkvalitňování a dobré provázanosti služeb poskytovaných klientům se zrakovým postižením.

V dlouhodobých kurzech se naši klienti zajímali především o výuku prostorové orientace a samostatného pohybu, výuku čtení a psaní Braillova bodového písma a také nácvik psaní na kancelářském stroji a na klávesnici počítače. Dále řada lidí prošla nácvikem práce s optickými i neoptickými kompenzačními pomůckami, jejichž sortiment se nám podařilo v roce 2004 významně rozšířit. Poskytli jsme 356 jednorázových intervencí, které měly nejčastěji formu osobního setkání. Průměrný věk klientů v dlouhodobých kurzech byl 45 let. Ale sociální rehabilitaci vyhledávají i mnohem starší lidé. Pán ve věku 81 let se přestěhoval z bydlíště, kde prožil podstatnou část svého života, do domu s pečovatelskou službou v jiném městě. Byl vytržen ze známého prostředí a zcela dezorientován. Za pomoci instruktorů Tyfloservisu a díky své vůli a životní energii se naučil samostatně pohybovat v nejbližším okolí nového bydlíště. Dokázal sladit chůzi s opěrnou a orientační hůl a dokonce označil bílou hůl za svého přítele, což není u klientů obvyklé.

Naši činnost jsme prezentovali laické i odborné veřejnosti formou mnoha seminářů, které byly adresovány studentům, lékařům, pracovníkům úřadů obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje a za pomoci regionálních médií také široké laické veřejnosti. Snažili jsme se i nadále rozvíjet spolupráci s očními lékaři, kteří jsou naším důležitým článkem k vyhledávání nových klientů. Přednesli jsme informace o našem středisku na semináři očních lékařů Libereckého kraje, mnohé jsme navštívili v jejich ordinacích. Tyto aktivity přinášejí postupné zlepšování povědomí o existenci a činnosti našeho střediska. Dále jsme oproti minulým letům byli častěji osloveni v otázkách řešení architektonických bariér z hlediska specifických potřeb lidí se zrakovým postižením. Nejčastěji šlo o přípravu frází do zvukových majáčků a o správné provedení hmatových prvků na nově budovaných komunikacích.

Po loňském úspěchu uspořádalo Jiráskovo divadlo i v tomto roce v Jablonci nad Nisou představení pro zdravotně postižené i širokou veřejnost, na němž se v odvysílaném televizním spotu opětovně prezentovalo i naše středisko. Někteří naši klienti v tomto představení sami účinkovali.

Odborné vedení jsme zabezpečili na rekondičním pobytu v Kamenickém Šenově, pořádaném SONS ČR.

Středisko poskytovalo zázemí stážistům z Právní akademie v Liberci. Jako významnou a užitečnou lze

Klient se snaží zvládat samostatnou chůzi s opěrnou a orientační bílou hůl současně.

hodnotit spolupráci střediska s Technickou univerzitou v Liberci, s katedrou speciální pedagogiky, kde figuruje Tyfloservis jako školicí pracoviště.

Regionální projekty střediska v roce 2004:

Reedukace zraku

Po tmě, ale samostatně

Pořízení kompenzačních pomůcek pro zrakově postižené

Pomůcky pro nevidomé a slabozraké

Terénní sociální rehabilitace zrakově postižených

Slepotou život nekončí

Za finanční a jinou podporu děkujeme:

Liberecký kraj

Mlýn Perner Svijany, spol. s r.o.

Nadace Euronisa

Město Česká Lípa

Město Jablonec nad Nisou

krajská kancelář KDU - ČSL Liberec

Statutární město Liberec

Stavby silnic a železnic, a.s.

Děkujeme za spolupráci:

Asociace neziskových organizací Libereckého kraje, Jiráskovo divadlo v Jablonci nad Nisou, média Libereckého kraje, městské knihovny v Turnově a České Lípě, Městský úřad Jablonec nad Nisou - Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, optici, oční lékařka specialista (tzv. S4) MUDr. Kateřina Kuchařová a další oční lékaři v kraji, Právní akademie Liberec, sociální referáty Libereckého kraje, SONS ČR, Speciálně pedagogické centrum Liberec, střední zdravotnické školy Liberec, Turnov a další střední školy Libereckého kraje, Technická univerzita Liberec, TyfloCentrum Liberec, o.p.s. a další instituce.

*Výuka
sebe-
obsluhy
a péče
o
domá-
cnost -
vaření*

Olomoucké středisko Tyfloservis se nachází v blízkosti Fakultní nemocnice. Je součástí areálu Jalta na ulici I. P. Pavlova. V budově sídlí i další organizace poskytující pomoc těžce zrakově postiženým (prodejna Sjedené organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS ČR) Tyflopomůcky Olomouc, TyfloCentrum Olomouc, o.p.s. a oblastní odbočka SONS ČR). V blízkosti střediska se nachází oční lékař, který předepisuje speciální optické pomůcky. Tím je zajištěn větší komfort služeb a plynulý kontakt s klienty.

V roce 2004 absolvovalo dlouhodobé kurzy sociální rehabilitace v Olomouckém kraji 49 těžce zrakově postižených klientů. Středisko registruje nárůst zájemců o nácvik vlastnoručního podpisu a o kurzy sebeobsluhy. Zájem klientů se soustředí do oblasti vaření, nakupování a péče o domácnost. Zvýšil se i počet klientů, kteří si v našem středisku vyzkoušeli optické pomůcky. V roce 2004 se pracovníkům podařilo dosáhnout zkvalitnění prostředí střediska (podlahové krytiny, malování, linie podporující orientaci uživatelů). Větší zájem o problematiku zrakově postižených se projevil ve zvýšení počtu zájemců o exkurze a poradenství v oblasti průvodcovství. Ve spolupráci se Střediskem rané péče proběhly dvě besedy pro rodiče zrakově postižených dětí. Účastníci projevili zájem také o problematiku vodičích a canisterapeutických psů a výrobu tyflografických obrázků.

V rámci tradiční akce 30 dní pro neziskový sektor středisko uspořádalo anketu pro zástupce veřejných institucí, kteří přicházejí do kontaktu s nevidomými. Cílem akce bylo zmapovat informovanost veřejnosti o správném kontaktu s nevidomými a vzbudit jejich zájem o tuto problematiku. U příležitosti akce Dny

Krajské ambulantní středisko pro Olomoucký kraj

Adresa: I. P. Pavlova 69, OLOMOUC, 779 00

Tel.: 585 428 111

Fax: 585 415 130

E-mail: olomouc@tyfloservis.cz

Vedoucí střediska: Mgr. Veronika Haiclová

Instruktoři: Mgr. Dagmar Dvorská

Mgr. Alena Pírková

zdravotně postižených Vivat vita 2004 připravili instruktoři střediska tradiční soutěž v prostorové orientaci Tyflomobil. V souvislosti s akcí Týden pro duševní zdraví zorganizovali pracovníci střediska literární soutěž pro studenty středních škol Olomouckého kraje. Soutěžící se v literárních pracích zamýšleli nad námětem "Najít štěstí i ve tmě". Součástí akce bylo vydání stejnojmenného sborníku vybraných literárních prací a zdařilých myšlenek. Vyhodnocené práce byly uveřejněny v časopise pro zrakově postižené Zora. Sborník slouží středisku k propagačním účelům. Výsledky soutěže se těšily velkému zájmu zrakově postižených i cílové skupiny autorů. K zajímavým a novým způsobům spolupráce patřilo i školení 150 řidičů městské hromadné dopravy v Olomouci. Tématem setkávání byla doprava lidí se zrakovým postižením, její specifika a úskalí.

Při příležitosti Dne nevidomých proběhla soutěž v sebeobsluze A je to. Soutěži se podobně jako v loňském roce dostalo ocenění a zájmu zrakově postižených.

Instruktoři olomouckého střediska Tyfloservis zajistili odborný program na rekondičních pobytech v Hodoníně u Kunštátu a v Karlovicích, jejichž pořadatelí byly oblastní odbočky SONS ČR (Olomouc a Prostějov).

Dvě instruktorky střediska pokračují v dlouhodobém psychoterapeutickém výcviku s názvem Výcvik, poradenství a psychoterapie zaměřená na klienta.

Regionální projekty střediska v roce 2004:

*Sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých
Zajištění služeb pro nevidomé a slabozraké v Olomouckém kraji, osvěta*

Za finanční a jinou podporu děkujeme:

Statutární město Olomouc

Panav, a.s.

Město Prostějov

Město Přerov

Globus ČR, k.s.

Děkujeme za spolupráci:

Caritas - Vyšší odborná škola sociální, Český rozhlas Olomouc, Dopravní podnik města Olomouce, a.s., Magistrát města Olomouc a obecní úřady v Olomouckém kraji, oblastní odbočka SONS ČR Olomouc, prodejna SONS ČR Tyflopomůcky Olomouc, Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola Olomouc, TyfloCentrum Olomouc, o.p.s., Výstaviště Flora Olomouc, a.s.

**Krajské ambulantní středisko
pro Moravskoslezský kraj****Adresa: Syllabova 19, OSTRAVA, 703 86****Tel./fax: 596 783 227****E-mail: ostrava@tyfloservis.cz****Vedoucí střediska: Mgr. Bohumil Bocviňok****Instruktoři: Antonín Vaněk****Edita Janková****Bc. David Křivák (do června 2004)****Mgr. Pavlína Prymusová (od září 2004)**

Krajské středisko Ostrava se nachází v areálu bývalé krajské nemocnice Ostrava - Zábřeh. Společně s námi sídlí ve stejné budově také TyfloCentrum Ostrava, o.p.s. a oblastní odbočka Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS ČR), což umožňuje přímou provázanost služeb. V ostravském středisku pracují čtyři kvalifikovaní pracovníci.

Základní osou činnosti Tyfloservisu Ostrava byla stejně jako v předchozích letech terénní individuální rehabilitační práce s klienty. Tradičně byl ze strany klientů největší zájem o kurzy prostorové orientace a psaní na klávesnici psacího stroje nebo počítače. I nadále si zjišťováním zpětné vazby ze strany klientů potvrzujeme účelnost a kvalitu naší práce. Pro rozvoj poskytovaných služeb je velkým přínosem vzdělávání pracovníků Tyfloservisu. V roce 2004 se dva z nich zúčastnili postgraduálního kurzu Zrakový terapeut na Pedagogické Fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Tento kurz umožní rozšíření a zvýšení kvality a dopadu sociálně rehabilitačního kurzu reedukace zraku.

Oproti loňskému roku ze výrazně zvýšilo zastoupení žen mezi našimi klienty na 64 %, mírný nárůst jsme zaznamenali rovněž v poměrném zastoupení mladších klientů.

Důležitou činností Tyfloservisu Ostrava jsou konzultace zaměřené na odstraňování architektonických bariér. V roce 2004 se Tyfloservis Ostrava mimo jiné podílel společně se Sdružením pro životní prostředí zdravotně postižených v ČR na průzkumu bezbariérové přístupnosti správních budov, škol a pošt v Moravskoslezském kraji. Průzkum byl proveden v rámci naplňování Moravskoslezského krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením a byl plně financován Moravskoslezským krajem. V rámci monitoringu bylo podrobně zhodnoceno přes 400 budov občanské vybavenosti a podobné akce se plánují i na další roky.

Důraz je v Tyfloservisu Ostrava kladen také na práci se studenty středních a vysokých škol se sociálním zaměřením. V roce 2004 se našich přednášek a exkurzí v prostorách Tyfloservisu zúčastnilo přes 250 studentů z Vyšší odborné školy sociální, Vyšší zdravotní školy a také z Filozofické a Zdravotně sociální fakulty Ostravské univerzity. Mimo to absolvovalo dlouhodobou praxi 12 studentů Vyšší odborné školy sociální a 19 studentů Filozofické fakulty Ostravské univerzity.

Důležité pro rozvoj Tyfloservisu, ale i dalších sociálních služeb pro zrakově postižené, je aktivní zapojení Tyfloservisu do komunitního plánování sociálních služeb

Nácvik rozvoje orientačních schopností pro klienty rekondičního pobytu (odhad směru, vzdálenosti apod.)

v Ostravě. V průběhu roku 2004 byl dokončen první komunitní plán sociálních služeb na území města Ostravy. Je výsledkem téměř ročního úsilí jednotlivých pracovních skupin a shrnuje nejdůležitější potřeby všech současných i potencionálních uživatelů sociálních služeb. V roce 2005 jsou již veškeré služby na území města financovány na základě tohoto dokumentu.

Regionální projekty střediska v roce 2004:

Sociální rehabilitace těžce zrakově postižených

Zraková stimulace občanů s těžkým zrakovým postižením v MS kraji

Za finanční a jinou podporu děkujeme:

Statutární město Ostrava

Moravskoslezský kraj

Nadace rozvoje zdraví

Městské obvody statutárního města Ostrava:

Městský obvod Ostrava - Jih

Městský obvod Ostrava - Mariánské Hory

Městský obvod Ostrava - Hrabová

Městský obvod Ostrava - Vítkovice

Městský obvod Ostrava - Plesná

Městský obvod Ostrava - Svinov

Městský obvod Ostrava - Nová Ves

Statutární město Opava

Město Orlová

Obec Dětmarovice

Město Štramberk

Statutární město Karviná

Město Kopřivnice

Město Petřvald

Děkujeme za spolupráci:

Abel - Computer, s.r.o., Hospitem, s.r.o., oblastní odbočka SONS ČR v Ostravě, Optika Martin Falhar, Sdružení Kafira, Sdružení pro životní prostředí zdravotně postižených v ČR, Speciálně pedagogické centrum Ostrava - Zábřeh, Středisko rané péče Ostrava, TyfloCentrum Ostrava, o.p.s., Vyšší odborná škola sociální Ostrava - Mariánské Hory, Zdravotně sociální Fakulta a Filozofická Fakulta Ostravská univerzity v Ostravě.

Výuka desetiprstové metody psaní na klávesnici s využitím digitálního čtečného přístroje pro nevidomé s hlasovým a zvětšovací výstupem. Instruktor i zrakově postižený klient získávají zpětnou vazbu díky speciálně zpracovanému textu na obrazovce nebo používají hlasový výstup.

Pro služby krajského střediska poskytl již při jeho vzniku vhodné prostory ve své administrativní budově městský obvod Plzeň 3. Nyní zde působí i organizace poskytující služby zrakově postiženým dětem a další subjekty zabývající se problematikou sluchově postižených. S nimi spolupracujeme při zajišťování komplexních služeb u osob se současným zrakovým a sluchových postižením.

Mezi našimi klienty je početná skupina osob s kombinovaným postižením, především hluchoslepí a osoby s diabetem mellitus. Právě diabetikům jsme se věnovali i na rekondici. Pořadatel, I. interní klinika Fakultní nemocnice Plzeň, je veden snahou o komplexní edukaci osob ve stádiu pozdních komplikací diabetu, tedy mj. těch, kteří již mají nebo jim reálně hrozí vážné poškození zraku. K účasti bývá přizván každoročně i Tyfloservis, jehož úkolem je nácvik specifických dovedností, které mohou tyto osoby aktuálně využívat, jakož i informační servis o službách, pomůckách či právních úpravách, určených pro tuto cílovou skupinu.

Trvá úzké partnerství s Lions Clubem Plzeň City. Jeho členové kromě jiného zorganizovali pro krajské středisko ples, pouliční podzimní koncert na náměstí Republiky v Plzni za účasti posádkové hudby Armády České republiky Tábor a vánoční benefiční prodej svařeného vína. Všechny tři akce mají kromě finančního přínosu za úkol navázání dialogu s nejširší veřejností a rozšiřování povědomí o službách Tyfloservisu jakož i o životě se zrakovým hendikepem.

V tomto roce se uskutečnila série seminářů Veřejná správa nevidomým, nevidomí veřejné správě, pořádaných ve spolupráci Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS ČR), Tyfloservisu, o.p.s. a TyfloCentra Brno, o.p.s. Seminář byl určen pracovníkům odborů sociálních věcí kraje, obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem. Na půdě Krajského úřadu Plzeňského kraje vyslalo 4. května své zástupce více než 20 úřadů. Formou před-

Krajské ambulantní středisko pro Plzeňský kraj

Adresa: Tomanova 5, PLZEŇ, 301 00

Tel./fax: 377 423 596

E-mail: plzen@tyfloservis.cz

Vedoucí střediska: Mgr. Irena Macháčková

Instruktoři: Mgr. Pavel Macháček

Bc. Martina Hrdonková

Mgr. Bohuslava Dusíková (od října 2004)

Civilní služba: Jiří Benda (do září 2004)

nášek a obrazové prezentace byli seznámeni s činností poskytovatelů služeb zrakově postiženým i pomůckami, ale též s formami pomoci, která může přicházet ze strany úřadů. Zvláštní důraz byl kladen na možnosti vzájemné spolupráce a účinného propojování poskytovatelů služeb a obcí. Součástí byla i výstava kompenzačních pomůcek. Souběžně se seminářem proběhlo školení pro webmastery za účelem podrobného seznámení s metodikou tvorby webových stránek na principech Blind Friendly Web - bezbariérovosti pro zrakově postižené uživatele.

Návrhy řešení konkrétních situací pomáháme úřadům města Plzeň při odstraňování architektonických bariér i vytypování míst vhodných pro speciální úpravy.

Díky dárcům jsme významně rozšířili nabídku pomůcek, především z oblasti optiky.

V souvislosti s profesionalizací armády došlo k personálním změnám. Po jeden a půl roce spokojenosti nás i našich klientů jsme se rozloučili se službami civilního vojína.

Regionální projekty střediska v roce 2004:

Tyfloservis, o.p.s., terénní rehabilitace zrakově postižených

Tyfloservis o.p.s., služby komplexní terénní individuální sociální rehabilitace zrakově postižených

Za finanční a jinou podporu děkujeme:

Městské obvody statutárního města Plzeň:

Městský obvod Plzeň 3

Městský obvod Plzeň 4

Městský obvod Plzeň 2

Městský obvod Plzeň 1

Lions Club Plzeň City

Nadační fond pro sociální aktivity občanů města Plzně

manželé Škubalovi

Dana Holečková

Děkujeme za spolupráci:

Centrum zdravotně postižených Rokycany, Fakultní nemocnice Plzeň a MUDr. David Toufar, Krajský úřad Plzeňského kraje, Lions Club Plzeň City, Magistrát města Plzně, oblastní odbočky SONS ČR, Optik studio a Josef Švarc, Schneider - masokombinát Plzeň, s.r.o., Speciálně pedagogické centrum při ZŠ a MŠ pro zrakově postižené v Plzni, Středisko rané péče Plzeň, TyfloCentrum Plzeň, o.p.s. a mnoho středních škol a učilišť.

Procvičování sebeobsluhy pod vedením instruktorů Tyfloservisu na rekondici, pořádané SONS ČR

Krajské ambulantní středisko v Ústí nad Labem se nachází v centru města v takzvaném "sociálním domě" s dalšími sociálně zdravotními službami. Z hlediska dostupnosti pro zrakově postižené je toto místo dobře strategicky situováno.

Středisko se dlouhodobě podílí na realizaci komunitního plánování, v němž je Ústí nad Labem vzorem pro další města v České republice. V roce 2004 byla dokončena i zhodnocena realizace 1. komunitního plánu péče a byl přijat 2. komunitní plán péče města Ústí nad Labem.

Celý rok jsme se intenzivně věnovali klientům v programech sociální rehabilitace. Již druhým rokem setrvává trend výrazně nízkého průměrného věku našich klientů - 50 let, s čímž souvisí i zájem o konkrétní rehabilitační programy. Jde zejména o výuku psaní na klávesnici počítače, prostorovou orientaci a samostatný pohyb a výuku čtení a psaní Braillova písma. V roce 2004 jsme také rozšířili rozsah činností pro zrakově postižené studenty navštěvující školy běžného typu.

Během roku se nám podařilo významně obohatit nabídku speciálních pomůcek a mezi klienty tak došlo k nárůstu zájmu o krátkodobý nácvik obsluhy pomůcek.

V návaznosti na studium zrakové terapie jsme intenzivnější formou začali spolupracovat s očním lékařem specialistou. Tato spolupráce v mnoha směrech kladně ovlivňuje reedukační program.

Významnější měrou se Tyfloservis Ústí nad Labem podílel na odstraňování architektonických bariér. Jedním z největších zpracovaných projektů je například rekonstrukce vlakového nádraží Teplice v Čechách. Na mnoha jiných konzultacích k architektonickým bariérám se podílelo vedení oblastní odbočky Sjedené organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS ČR) v Ústí n. L.

V rámci Týdnů pro duševní zdraví jsme se zúčastnili několika zajímavých aktivit. Proběhla výstava 360 stupňů tvorby, kde byla prezentována výtvarná a jiná díla zrakově postižených klientů. Dominikánský klášter se pro tyto týdny stal centrem výstavy neziskových organizací Ústeckého kraje pořádané Krajskou radou huma-

Krajské ambulantní středisko pro Ústecký kraj

Adresa: Prokopa Diviše 5, ÚSTÍ NAD LABEM, 400 01

Tel./fax: 475 201 777

E-mail: usti@tyfloservis.cz

Vedoucí střediska: Bc. Nikol Aková

Instruktor: Lenka Lorencová

nitárních organizací a naše středisko uspořádalo zážitkové odpoledne pro laickou i odbornou veřejnost Cesta všemi smysly. Ve spolupráci se studenty výtvarného umění byla zrakově postiženým umožněna také práce ve workshopu Náš svět je jen jeden, z něhož vzniklo společné výtvarné dílo ve veřejném prostoru.

Zapojili jsme se do vzdělávání v rámci projektu osobní asistence. Frekventanti tohoto projektu absolvovali stáže na našem pracovišti.

V rámci projektu PHARE byl zpracován a proběhl celoroční terapeutický program v Zoologické zahradě v Děčíně, metodicky zaměřený na získávání širších dovedností a ověření dovedností získaných při individuálních programech sociální rehabilitace pro zrakově postižené. Byl vytvořen metodický materiál, tyflografické ukázky a další materiály prezentované na mezinárodním semináři s názvem Zvířata lidem, který se konal v březnu 2004 v Děčíně.

Regionální projekty střediska v roce 2004:

Tyfloservis 2004

Za finanční a jinou podporu děkujeme:

Statutární město Ústí nad Labem
Oční optika J & J v Ústí nad Labem
MUDr. Jana Kostolná, Oční ordinace v Děčíně
Senátor MUDr. Pavel Sušický
Tiskárna BAUER
Radka Mikušová
Ústecký deník
Česká tisková kancelář - oblastní redakce
Oční optika VIDA v Mostě

Děkujeme za spolupráci:

Arkádie, společnost pro komplexní péči zdravotně postižených, Centrum komunitní práce, o.s. v Ústí nad Labem, Centrum služeb pro zdravotně postižené v Ústí n. L. a v Lounech, Demosthenes, o.p.s. - Speciálně pedagogické centrum, distributoři a dodavatelé kompenzačních a optických pomůcek, Dobrovolnické centrum, o.s., Karko, v.d.n., Komunitní nadace Ústí n. L., Krajský úřad Ústeckého kraje, Lions Club Ústí n. L., Magistráty měst Most, Teplice a Ústí nad Labem, městské úřady, oblastní odbočky SONS ČR Děčín, Louny, Teplice a Ústí n. L., oftalmolog specialista (tzv. S4) MUDr. Martin Hovorka a další oční lékaři, Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené v Praze, střední školy Ústeckého kraje, TyfloCentrum Ústí nad Labem, o.p.s., Univerzita J. E. Purkyně v Ústí n. L., vyšší odborné školy Ústeckého kraje.

Přehled rozsahu výnosů v členění podle zdrojů (v Kč)

Tržby z prodeje služeb	119 360,-
Přijaté úroky	28 568,86
Zúčtování fondů min. období	2 010 232,60
Ostatní provozní výnosy	36 467,44
Tržby z prodeje majetku	60 380,-
Přijaté příspěvky a dary	1 291 207,22
Provozní dotace	11 040 943,10
Příjmy celkem	14 587 159,22

Vývoj a konečný stav fondů (v Kč)

	Počáteční stav	Konečný stav	Rozdíl
Rezervní fond	2 321 399,94	2 872 370,57	+ 550 970,63
Nevyčerp. přísp.			
SONS	1 381 922,60	2 212 342,76	+ 830 420,16
Účel. poskyt. dary	40 000,-	0,-	- 40 000,-
Nevyčerpané přísp.			
a) BP 2003	967 069,-	2 164 189,50	+ 1 197 120,50
b) BP 2004	0,-	2 572 300,-	+ 2 572 300,-
Celkem	4 710 391,54	9 821 202,83	+ 5 110 811,29

Stav a pohyb majetku a závazků (v Kč)

	Počáteční stav	Konečný stav	Rozdíl
Drobný DD			
nehmotný majetek	56 979,-	56 979,-	-
Stavby	38 806,-	38 806,-	-
Drobný DD			
hmotný majetek	3 983 601,68	5 737 295,53	+ 1 753 693,85
Stroje, přístroje	5 701 577,-	5 672 410,91	- 29 166,09
Dopravní prostředky	3 314 240,90	3 324 240,90	+ 10 000,-
Peněžní prostředky			
a) v hotovosti	107 466,50	100 357,-	- 7 109,50
b) na bank. účtech	5 048 597,23	9 120 762,88	+ 4 072 165,65
Pohledávky			
z obch. styku	99 709,51	463 699,73	+ 363 990,22
Závazky z obch. styku	85 956,-	208 125,10	+ 122 169,10
Závazky z titulu nevyplac. mezd	402 247,-	423 750,-	+ 21 503,-
Závazky z titulu soc. zabezpečení	213 857,-	219 883,-	+ 6 026,-
Ostatní závazky	45 404,-	43 424,-	- 1 980,-
Přechod. účty aktivní	111 477,-	117 430,-	+ 5 953,-
Přechod. účty pasivní	255 447,32	517 611,63	+ 255 447,32

Náklady v druhovém členění (v Kč)

Spotřeba materiálu	1 893 469,59
Spotřeba energie, vody, tepla	176 716,22
Spotřeba ostatních neskklad. dodávek	5 892,-
Opravy a udržování	311 551,17
Cestovné	168 991,10
Náklady na reprezentaci	2 753,-
Výkony spojů	545 339,60
Nájemné	812 498,10
Ostatní služby	1 413 080,70
Mzdové náklady	5 846 379,-
Zákonné soc. pojištění	2 026 854,-
Náhradní vojenská služba	28 320,-
Ostatní provozní náklady (bank. popl., pojištění, apod.)	281 655,30
Odpisy DM	904 912,30
Ostatní náklady	24 832,76
Náklady celkem	14 443 243,46

Veškeré náklady byly použity pro hlavní činnost, tedy pro plnění obecně prospěšných služeb.

Zhodnocení základních údajů v roční účetní závěrce

Hospodaření společnosti v roce 2004 skončilo ziskem ve výši 143 916,- Kč. V průběhu období došlo ke zvýšení fondů organizace, a to celkově o částku 5 110 811,- Kč zejména v důsledku zvýšených příjmů ze sbírky Bílá pastelka. Aktiva společnosti dosáhly částky 14 184 tis. Kč.

Roční účetní závěrka

Rozvaha pro nevýdělečné organizace (v celých tis. Kč)

Stav k prvnímu dni účetního období: -1-

Stav k poslednímu dni účetního období: -2-

	-1-	-2-
AKTIVA	-1-	-2-
A. Dlouhodobý majetek celkem	3 490	4 345
A.I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	57	57
4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	57	57
A.II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	13 039	14 773
3. Stavby	39	39
4. Samostatné movité věci soubory movitých věcí	9 016	8 997
7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	3 984	5 737
A.III. Dlouhodobý finanční majetek celkem	0	0
A.IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-9 606	-10 485
4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-57	-57
6. Oprávky ke stavbám	-5	-6
7. Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-6 481	-7 121
10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-3 063	-3 301
B. Krátkodobý majetek celkem	5 365	9 839
B.I. Zásoby celkem	0	0
B.II. Pohledávky celkem	116	501
4. Poskytnuté provozní zálohy	99	461
5. Ostatní pohledávky	0	2
13. Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů územních samosprávných celků	0	38
18. Dohadné účty aktivní	17	0
B.III. Krátkodobý finanční majetek celkem	5 155	9 221
1. Pokladna	107	100
3. Účty v bankách	5 048	9 121
B.IV. Jiná aktiva celkem	94	117
1. Náklady příštích období	94	117
AKTIVA CELKEM	8 855	14 184
PASIVA	-1-	-2-
A. Vlastní zdroje celkem	7 853	12 772
A.I. Jmění celkem	7 302	12 628
1. Vlastní jmění	2 592	2 807
2. Fondy	4 710	9 821
A.II. Výsledek hospodaření celkem	551	144
1. Účet výsledku hospodaření	551	144
B. Cizí zdroje celkem	1 002	1 412
B.I. Rezervy celkem	0	0
B.II. Dlouhodobé závazky celkem	0	0
B.III. Krátkodobé závazky celkem	946	1 334
1. Dodavatelé	86	204
4. Ostatní závazky	0	4
5. Zaměstnanci	402	424
7. Závazky k institucím sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	214	220
9. Ostatní přímé daně	45	43
22. Dohadné účty pasivní	199	439
B.IV. Jiná pasiva celkem	56	78
2. Výnosy příštích období	56	78
PASIVA CELKEM	8 855	14 184

Výkaz zisku a ztráty pro nevýdělečné organizace (v celých tis. Kč)

Činnost hlavní: -1-

Činnost hospodářská: -2-

Činnost celkem: -3-

	-1-	-2-	-3-
NÁKLADY			
A.I. Spotřebované nákupy celkem	2 076	0	2 076
1. Spotřeba materiálu	1 893	0	1 893
2. Spotřeba energie	177	0	177
3. Spotřeba ostatních neskkladovatelných dodávek	6	0	6

A.II.	Služby celkem	3 255	0	3 255
5.	Opravy a udržování	312	0	312
6.	Cestovné	169	0	169
7.	Náklady na reprezentaci	3	0	3
8.	Ostatní služby	2 771	0	2 771
A.III.	Osobní náklady celkem	7 901	0	7 901
9.	Mzdové náklady	5 846	0	5 846
10.	Zákonné sociální pojištění	2 027	0	2 027
13.	Ostatní sociální náklady	28	0	28
A.IV.	Daně a poplatky celkem	10	0	10
16.	Ostatní daně a poplatky	10	0	10
A.V.	Ostatní náklady celkem	295	0	295
18.	Ostatní pokuty a penále	7	0	7
21.	Kursová ztráty	6	0	6
24.	Jiné ostatní náklady	282	0	282
A.VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem	905	0	905
25.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	905	0	905
A.VII.	Poskytnuté příspěvky celkem	2	0	2
32.	Poskytnuté členské příspěvky	2	0	2
A.VIII.	Daň z příjmů celkem	0	0	0
NÁKLADY CELKEM		14 444	0	14 444
VÝNOSY		-1-	-2-	-3-
B.I.	Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	100	20	120
2.	Tržby z prodeje služeb	100	20	120
B.II.	Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	0	0	0
B.III.	Aktivace celkem	0	0	0
B.IV.	Ostatní výnosy celkem	2 076	0	2 076
15.	Úroky	29	0	29
17.	Zúčtování fondů	2 010	0	2 010
18.	Jiné ostatní výnosy	37	0	37
B.V.	Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek celkem	60	0	60
19.	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	60	0	60
B.VI.	Přijaté příspěvky celkem	1 291	0	1 291
27.	Přijaté příspěvky (dary)	1 291	0	1 291
B.VII.	Provozní dotace celkem	11 041	0	11 041
29.	Provozní dotace	11 041	0	11 041
VÝNOSY CELKEM		14 588	20	14 588
C.	Výsl. hospodaření před zdaněním	124	20	144
34.	Daň	0	0	0
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	124	20	144

Odměny osobám, které jsou statutárním orgánem: 0,- Kč
Odměny členům statutárních a dozorčích orgánů: 0,- Kč
Výše vzniklých nebo sjednaných penzijních závazků bývalých členů vyjmenovaných orgánů: 0,- Kč
Použité obecné účetní zásady:
Účetní jednotka účtuje v souladu se zákonem o účetnictví, vyhláškou č. 504/2002 Sb. a Českými účetními standardy pro organizace, jejichž hlavním předmětem činnosti není podnikání
Použité účetní metody:
Účetní jednotka účtuje v soustavě podvojného účetnictví, účetnictví je vedeno prostředky výpočetní techniky, SW Kalkul 2. Prvotní doklady i tiskové výstupy jsou archivovány v sídle společnosti.
Způsob oceňování:
Majetek i závazky jsou oceňovány v souladu se zákonem o účetnictví.
Způsob odpisování:
Odpisování majetku je prováděno na základě odpisového plánu, sestaveného v závislosti na době použitelnosti jednotlivých druhů majetku.
Odchytky od věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví: nejsou
Způsob stanovení opravných položek:
opravné položky nebyly stanoveny
Způsob stanovení opravek k majetku:
opravky k majetku byly stanoveny v souladu s odpisovým plánem.
Způsob přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu:
Pro přepočet cizích měn je používán aktuální kurz ČNB, pouze pro vklady a výběry v hotovosti je používán aktuální kurs banky.
Významné položky z rozvahy podstatné pro analýzu a pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření ÚJ, které nevyplývají přímo z rozvahy: nejsou
Významné položky z výkazu zisku a ztráty podstatné pro analýzu a pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření ÚJ, které nevyplývají přímo z výkazu zisku a ztrát: nejsou
Zvláště uváděné významné údaje, které nejsou v rozvaze a výkazu zisku a ztráty samostatně vykázány:
Doměrky splatné daně z příjmu za minulá ÚO: nejsou
Rozpis odloženého daň. závazku nebo pohl.: není
Rozpis rezerv: nejsou
Dlouhodobé bank. úvěry vč. úrok. sazeb: nejsou
Popis zajištění úvěru: není
Přijaté dotace na inv. a prov. účely:
Ministerstvo zdravotnictví ČR 9 370 000,- Kč
Ostatní 1 670 943,- Kč
Pohledávky a závazky po lhůtě splatnosti: nejsou
Pohledávky a závazky, které k rozvahovému dni mají dobu splatnosti delší než pět let: nejsou
Pronajatý majetek: není
Majetek zatížený zástavním právem nebo věcným břemenem, s uvedením převedeného nebo poskytnutého zajištění: není
Drobný nehmotný a hmotný majetek neuvedený v rozvaze, uváděný v příloze s ohledem na princip významnosti: není
Významné události, které se stanou mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky: nenastaly žádné
Rozpis položek výkazu a ztráty sestaveného podle přílohy č. 3 k vyhlášce 500/2002 Sb.:
Výnosy (v Kč)
Tržby za prodej zboží 0,-
Výkony 119 360,-
Tržby z prodeje dlouh. maj. a materiálu 60 380,-
Ostatní provozní výnosy 1 291 207,-
Převod provozních výnosů 0,-
Náklady (v Kč)
Náklady vynaložené na prodané zboží 0,-
Výkonová spotřeba 5 330 292,-
Osobní náklady 7 873 233,-
Daně a poplatky 9 689,-
Odpisy DNM a DHM 904 912,-
Zůstatková cena prod. dlouh. maj. a mat. 0,-
Změna stavu rezerv a opravných položek 0,-
Ostatní provozní náklady 281 655,-
Převod provozních nákladů 0,-
Položky vykázané v rozvaze a výkazu zisku a ztráty za minulá běžná ÚO, které nejsou ve výše zmiňovaných obdobích srovnatelné (§ 4/5 vyhl.): nejsou

Příloha k účetní závěrce

Rozvahový den: 31. 12. 2004

Okamžik sestavení účetní závěrky: 31. 12. 2004

Datum vzniku účetní jednotky: 18. 9. 2000

Osoba odpovědná za účetnictví: PhDr. Josef Cerha

Osoba odpovědná za účetní závěrku: PhDr. Josef Cerha
V Praze, dne 23. 3. 2005

Jména a příjmení členů statutárních orgánů:

JUDr. Karel Nový, předseda správní rady

Jan Příborský, člen správní rady

Doc. PhDr. Lea Švecová, člen správní rady

Jména a příjmení členů dozorčích orgánů:

Ing. Jan Strašrybka, předseda dozorčí rady

Luboš Krapka, člen dozorčí rady

JUDr. Radmila Chadimová, člen dozorčí rady

Popis organizační struktury ÚJ, popř. zásadní změny během ÚO:
žádné změny nenastaly

Popis změn a dodatků provedených v uplynulém ÚO v obchodním rejstříku: byly provedeny pouze změny v souvislosti s výměnou jednoho člena správní rady a jednoho člena dozorčí rady

Prům. přepočtený počet zaměstnanců během ÚO: 37

osobní náklady: 7 873 233,- Kč

Členové řídicích orgánů (počet): 0

osobní náklady: 0,- Kč

Zpráva auditora vedení obecně prospěšné společnosti Tyfloservis, o.p.s.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky Tyfloservis, o.p.s. IČ 26200481 k 31. prosinci 2004. Za sestavení účetní závěrky jsou odpovědné statutární orgány účetní jednotky. Mojí úlohou je vyjádřit na základě auditu výrok o této účetní závěrce.

Audit jsem provedl v souladu se Zákonem o auditorech a Komorou auditorů České republiky a auditorskými směrnicemi Komory auditorů České republiky. Tyto směrnice požadují, aby byl audit naplánován a proveden tak, aby auditor získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření úplnosti a průkaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce.

Audit rovněž zahrnuje posouzení správnosti a vhodnosti použitých účetních zásad a významných odhadů učiněných společností a zhodnocení celkové prezentace účetní závěrky. Jsem přesvědčen, že provedený audit poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku.

Podle mého názoru, účetní závěrka ve všech významných ohledech podává věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního kapitálu a finanční situace účetní jednotky Tyfloservis, o.p.s. k 31. prosinci 2004 a výsledek hospodaření za rok 2004 v souladu se zákonem o účetnictví a předpisy České republiky.

"výrok bez výhrad"

Účetní jednotka vykazuje hodnotu aktiv ve výši 14 184 tis. Kč, cizí zdroje ve výši 1 412 tis. Kč.

Ing. František Meierl
auditor-č. osvědčení 1160

V Praze, dne 16. května 2005

Rok 2004 rokem velkých kontrol

Stalo se již běžnou praxí, že se organizace našeho typu stává předmětem zájmu nejrůznějších kontrolních orgánů.

Poskytovatelé dotací (obecní, krajské nebo státní úřady) z pochopitelných důvodů prověřují efektivnost nakládání se svěřenými prostředky. Finanční úřad kontroluje pravidelně odvodovou povinnost.

Rok 2004 byl pro nás v tomto směru rokem nad jiné významným. Důkladné kontrole ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu bylo vystaveno naše hospodaření se svěřenými státními prostředky v letech 2002 a 2003, a nejen to: součástí byl také průzkum klientské spokojenosti s našimi službami v uvedeném období.

Ještě ani neopadla radost z výsledků proběhlé kontroly NKÚ, a již se dostavili pracovníci Finančního úřadu pro Prahu 1 s požadavkem kontroly použití dotací ze státního rozpočtu v roce 2001.

Positivní výsledky obou šetření považujeme za doklad odpovědného přístupu správní a dozorčí rady, hospodárného nakládání se svěřenými prostředky ze strany všech pracovníků Tyfloservisu a také za doklad pořádku v účetní evidenci zajišťované pro nás firmou Kočka, s.r.o.

Závěrečné kontrolní protokoly čítají několik desítek stran, proto z nich na tomto místě uvádíme jen zásadní závěrečná vyjádření:

Výsledek kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu:

a) Kontrolou použití dotací Ministerstva zdravotnictví ČR na realizaci projektů v roce 2002 a 2003 nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů. Byl dodržen stanovený procentní podíl spoluúčasti Tyfloservisu na skutečných nákladech projektu.

b) Z provedeného dotazníkového šetření poměrně jasně vyplývá spokojenost respondentů se službami organizace Tyfloservis. Významná většina dotázaných považuje služby Tyfloservisu za nenahraditelné a kvalitu za bezkonkurenční, přičemž nevyužití nabídky Tyfloservisu by negativně ovlivnilo kvalitu života. Respondenti jednoznačně pochválili Tyfloservis za rychlost, profesionalitu, pružnost, ochotu, smysluplnost, radost, absenci protekce a odbornost. Celková spokojenost se službami Tyfloservisu - průměrná známka 1,7 - by byla solidním výsledkem u pětibodové škály. V našem případě použita deseti-bodová škála svědčí o jednoznačné spokojenosti s činností Tyfloservisu.

Výsledek kontroly Finančního úřadu pro Prahu 1:

Podmínky použití neinvestiční dotace poskytnuté Ministerstvem zdravotnictví ČR v roce 2001 byly splněny. Dotace byla použita ke stanovenému účelu. Maximální podíl dotace ze státního rozpočtu na financování projektu byl dodržen. Kontrolou nebylo zjištěno porušení rozpočtové kázně.

Závěrem

Lze konstatovat, že se v roce 2004 podařilo zvýšit kvalitu a udržet rozsah služeb poskytovaných obecně prospěšnou společností Tyfloservis.

Dlouhodobé a krátkodobé kurzy (individuální a skupinové) v roce 2004 absolvovalo celkem 913 klientů, zatímco v roce 2003 to bylo 873. Mezi individuálními kurzy byl největší zájem o nácvik prostorové orientace a samostatného pohybu (171x). Kromě toho evidujeme 4 619 jednorázových porad a intervencí u klientů (v roce 2003 jich bylo 4 114). Instruktory Tyfloservisu zajišťovali odborný program na 18 rekondičních pobytech.

Z mnoha dalších odborných aktivit ještě například uvádíme 118 konzultací a intervencí zaměřených na odstraňování architektonických bariér.

I přes nemalé organizační problémy s tím spojené jsme 225 studentům umožnili stáže v našich střediscích. Propagaci problematiky rehabilitace mezi odbornou a širší veřejností věnujeme, již tradičně, velkou pozornost. 3 587 evidovaných posluchačů vyslechlo přednášky našich pracovníků. V krajských střediscích proběhlo pět dnů otevřených dveří a 9x jsme se aktivně zúčastnili specializovaných výstav.

I přes dílčí potíže s financováním byl po celý rok zajištěn standardní chod všech dvanácti krajských ambulantních středisek. Z mnoha desítek podaných projektů jich bylo 55 úspěšně přijato. Financování projektu Tyfloservis bylo zajištěno především díky dotaci Ministerstva zdravotnictví ČR a dále pak díky podpoře SONS ČR a dalších fyzických a právnických osob.

K 31. 12. 2004 byl proveden audit účetní závěrky Tyfloservisu, o.p.s. za rok 2004.

V průběhu roku nedošlo k žádným změnám v zakládací listině společnosti, ani ke změně osoby ředitele. Uplynutí druhého funkčního období vždy jednoho člena správní a dozorčí rady si vyžádalo volbu jejich nástupců. Nebyla realizována doplňková činnost.

I přes velkou nejistotu týkající se podmínek existence sociálních služeb se Tyfloservis soustředil na plnění svého poslání. Zároveň se ale nevyhýbáme řešení obecnějších otázek, o čemž svědčí připomínková zákonů, členství v České radě humanitárních organizací nebo aktivní účast 7 našich pracovníků ve skupinách pro komunitní plánování.

Jako jednu z dobrých investic preferujeme soustavné vzdělávání pracovníků.

Rok 2004 hodnotíme v Tyfloservisu pozitivně. Přejeme sobě, ale hlavně nevidomým a slabozrakým, aby budoucí období přineslo podmínky umožňující zachování a nezbytný rozvoj potřebných rehabilitačních služeb.

Nově vydané informační materiály

Výroční zpráva 2004 - Tyfloservis, o.p.s.

V pořadí pátá výroční zpráva Tyfloservisu, o.p.s. Přístupná v sídle společnosti, v rejstříku obecně prospěšných společností, v krajských knihovnách a na www.tyfloservis.cz.

K vydání schválena správní radou po přezkoumání dozorčí radou společnosti.

Vydána v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

© Tyfloservis, 2005

Vydal: Tyfloservis, o.p.s., Krakovská 21, 110 00 Praha 1

Vyrobil: SIGIT, spol. s r.o., Nuselská 1419/53, 140 00 Praha 4

Rok vydání: 2005

Vydání: 1

Náklad: 1 500 ks

Podklady pro výroční zprávu zpracovali: ředitel Tyfloservisu, o.p.s. PhDr. Josef Cerha, zástupkyně ředitele Mgr. Iveta Langrová, pracovník pro fundraising Mgr. Eva Machová a vedoucí krajských ambulantních středisek: Ing. Bc. Petr Karásek, Hana Jiroušková, Mgr. Martina Šonská, Bc. Jana Kuczová, Ladislava Šporová, Jitka Fajmonová, Mgr. Veronika Haiclová, Mgr. Bohumil Bocviňok, Mgr. Irena Macháčková, Mgr. Pavlína Šumníková, Bc. Nikol Aková a Petr Mach

Fotografie: Hana Jakubičková (na titulní straně obálky), archiv Tyfloservisu, o.p.s.

**Děkujeme všem,
jejichž materiální dar, finanční příspěvek nebo jiná podpora a aktivity,
mají výrazný dopad na realizaci celého projektu Tyfloservis:
(Poděkování jednotlivým regionálním příznivcům je uvedeno uvnitř této výroční zprávy
v rámci prezentací krajských ambulantních středisek.)**

**MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR
SJEDNOCENÁ ORGANIZACE NEVIDOMÝCH A SLABOZRAKÝCH ČR
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA**

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA A JEHO MĚSTSKÉ OBVODY

STATUTÁRNÍ MĚSTO KARLOVY VARY

MĚSTSKÉ OBVODY STATUTÁRNÍHO MĚSTA PLZEŇ

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO A JEHO MĚSTSKÉ ČÁSTI

BUDĚJOVICKÝ BUDVAR, N.P.

STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN

STATUTÁRNÍ MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ

LIBERECKÝ KRAJ

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

JIHOČESKÝ KRAJ

STATUTÁRNÍ MĚSTO ÚSTÍ NAD LABEM

NADACE ROZVOJE ZDRAVÍ

LIONS CLUB PLZEŇ CITY

GALOP, S.R.O.

MLÝN PERNER SVIJANY, SPOL. S R.O.

NADACE PRECIOSA

OBECNÍ DŮM V PRAZE

**Za morální podporu
a odbornou spolupráci děkujeme
následujícím osobnostem:**

Prof. MUDr. Jan Kolín, DrSc.

Prof. PaedDr. Ján Jesenský, CSc.

paní hraběnka Mathilda Nostitzová

Mgr. Martin Kupka

Ing. Miloš Svárovský

Jiří Pavlica

Za pomoc a spolupráci děkujeme:

**ČESKÁ OFTALMOLOGICKÁ SPOLEČNOST ČLS JEP
PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY HRADEC KRÁLOVÉ**

